EESTI SPORDI-LEHT

№ 15 3. 5. 1932.

Toimetus ja talitus
Tallinn, Müürivahe 16,33
Telefon 444-28 Postkast 70

Ilmub teisipäeviti Hind 15 senti

13. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

№ RIIGIRAMATUKOGU

KICK-OFF
JALGPALLILE EESTIS

Eestis algasid TJK karikavõistlused, sellal kui Inglise finaal möödunud oli.

Sport — Kalev 3:1.

Londoni parim jalgpallimeeskond ja karikavõistluste finalist Arsenal, kes momendil siiski parimaid inglise profimeeskondi.

Pühapäeval toimus, kuigi veidi hilinenuna, siiski ometi, sissejuhatav kick-off Eesti jalgpalli uuele hooajale.

Vaatamata teatud ringkondades jalgpalli kui kehalist kasvatust eitavale seisukohale ja vaatamata jalgpalli kõigile pahedeks nimetatud külgedele, on jalgpall Eestis ikkagi püsinud populaarsuse suurastmel ja muutunud kõige elevusrikkamaks suviseks spordiavalduseks, mis ikka ja ikka suudab tõmmata suuri hulki pealtvaatajaid. Täna, mõne ebaõnnestunud suurvõistluse puhul kirutakse kõik mängijad küll põrgupõhja, kuid miski ei takista samu kirujaid samu mängijaid homse õnnestumise puhul taevasse upitamast. Niivõrd kõikuv on neie jalgpallipubliku ja isegi tema lähedal oleva juhtiva ringkonna meeleolu pügalatepulk. Ja eks ole õigus kõigil!

Ei saa muidugi salata, et jalgpall on ka veidi väljunud temale seatud puhtspordi-raamidest, kuid süüdi oleme siin kõik, sest just meie valdavas enamuses oleme soovinud teda sellisena näha. Veidi kõmu, veidi kas või ülearust sensatsiooni peab olema — sellele on maias praegune sõdadest ja majanduskriisist puretud inimkond. Ja kuna jalgpall oma põhiolemises on ikkagi mendid ,siis ei riku saadud „kuri"-säilitanud kultuurkasvatuslised elelisandused siin midagi. Ja jalgpall elab ja mühab, kui võimas voog, mis kõik kaasa kisub ja pidurdused temale oleks momendiga juba olematud.

Eesti vaene jalgpall on küll sageli kirumise ja sõimamise objektiks olnud, kui pole suutnud kõigi paremussoove täita, kuid iga uue hooajaga ootame temalt uusi tõusutunnuseid. Ka sel hooajal ei taha meie pessimistid olla, pealegi kus kõik osutab sihile paremusele. 2. mai jalgpalliparlamendis kinnitatud esivõistluste reform on üheks paremaks tehinguks, mis annab senisest suurema sihikindluse Eesti jalgpalliliikumisele ja eriti soodustab seda provintsis, kus nahkkuul kõigile üritustele vaatamata pealinnast nõrgemana püsinud. Välismaa pallimeeskondadele on ka piirid seatud. Sealt saime küll sageli päris häid maiusrooge, kuid samas kippus üldserveerimine tagasikiskuvalt ja läägelt mõjuma meie jalgpallile üldiselt. Ootame vähemalt selle hooaja ja eks siis või saadud kogemustel tarbekorral jälle suured väravad avada. Heaks tunnustuseks Eesti jalgpallile välismaailmast on Norra liidu ettepanek maavõistluse korraldamiseks. Oma salajasemas südamepõhjas näeme siin tunnustust just Eesti jalgpallimargi kõrgenemisele välismaalaste silmas. — Kuid olgu sellega kuidas on, kuid eestkätt huvitavad meid kodumaised puhangud.

Kuigi hooaeg vast algas, pole varajane küsimust seada: kes tuleb sel aastal Eesti meistriks? Liiduklassi kevadise ringi algusest puudub vaid kümmekond päeva ja siis võib iga tsüklimatsh otsuseandvaks kujuneda meistritiitlile terve hooaja kohta. Iga üksik värav, iga üksik resuldaat räägib palju. Ja püüdma peaks igaüks, seda mitte ainult meistritiitli pärast, vaid Eesti jalgpalli üldarengu huvides. Meie hooaeg on ju ikkagi lühem kui mujal sellepärast nõuab ta täit pühendust ja arvestamist iga mööduva päevaga. Sellepärast: kaks meest, kakskümmendkaks meest, kaks meeskonda, kümme meeskonda ja võib olla ka... sada meeskonda — võistlusse ühe palli pärast!

* * *

Ajal, kus meie alles jalgpallist ilussioone maalime ja sellest suu täis võtame, on välismaal enamikus meistrid kas juba selgunud või esivõistlused viimasel veerandil. Kuna Eesti meistri küsimus lähemal ajal päevakorda kerkib, pole huvituseta pilku heita teistele riikidele, et loetleda ja kalkuleerida nende selle au osalisi.

Poolas võitis esivõistlused Krakau Garbania, kuna Jugoslaavias selle au päris S. C. Belgrad. Norra meistriks on praegu Odd-Skien ja Belgia leidis selle väärilisena omale Lierschen S. C. Maamuna teisel poolel on selgunud meister Argentiinas, kelleks jälle Boca Juniors. U.S.A. meistriks tuli F. C. New-Bedford. Mujal maailmas on meistrivõistluste lõpp nädala või paari küsimus. Nii tuleb Inglismaal loodetavaks meistriks Everton, kuna Shotis vist esirinda tuleb Motherwell. Pinevaid lõpupingutusi on ka Austrias, kus Admira vahetevahel tabelit juhib, kuid Vienna ja Rapid veel tihedalt kannul ja lootust „happy endile" pole kaotanud. Ungaris on surmkindel võitja Ferencvaros, kes seni kaotuseta ja kõik vastased ületugeva väravate vahega purustanud, nii et bilanss on 85:15! Tshehhoslovakkias on meie omaaegseid Kalev-Sport duelle meeletuletavaid vastaseid Slavia jaSparta, kuna teised konkurendid kaugel järel. Itaalias on favoriitideks F. C. Bologna ja Turini Juventus, kuna Saksas sellistena figureerivad Bayern, F. C. I. Nürnberg ja Eintracht Frankfurt, Schweitsis otsustavad tiitli vist Zürich ja Grasshoppers, kes oma gruppides tugevasti veavad. Rootsis, Soomes, Lätis, Leedus on võistlused kas vaevalt alganud või algamas.

Põhiendamatu rünnak.

Meie spordiliikumises on midagi katki, mis väga halvavalt võib mõjuda meie liikumisele. Kriipsutatakse alla vastuolusid linna ja maa, noorte ja vanade, opositsiooni ja koalitsiooni vahel. Tahetakse justkui tuua mingi ennustust ja vabastamist senisest korrast, minna massidesse, noorte sekka jne.

Kuid seisukorda lähemalt vaadeldes peab tõsise kurvastusega omaks võtma, et on alustatud lõhkumist mitte millegi nimel.

Juba mõnda aega on käidud ringi Ülemaalise Eesti Noorsoo Ühenduse lunastaja osa ideega. Viimasel Ekraveliidu asemikkudekogu koosolekul sama ringkonna või selle ringkonna õhutusel nõuti revideerimist Ekraveliidu senisele sihile — juhtida kõrgema instantsina võistlussporti. Ridade vahelt võidi välja lugeda nõuet sporti harrastada nagu seda teeb ÜENÜ koos tantsu, laulu, simmani ja muuga, mitte aga võistluse, ja paremuse määramise näol. Ometi unustati sama ÜENÜ poolt, et ka nende ridades tublisti harrastatakse võistlussporti ja et neilgi on olemas rekordimärgid, mille väljaandmist sportlastele iga aasta suure pidulikkusega toimetatakse. Liidu üldsuuna muutmiseks või muuks otstarbeks **võeti kogu liidu juhatus** üle ning **nüüd on kõik liikmed ainult ÜENÜ esindajad Tallinna ja provintsi osakondade poolt**, vaatamata sellele, et need provintsi härrad oma volitavat osakonda võib olla elus pole näinudki. Vaatamata 100-prots. võimule pole ekraveliidu juhatus oma suuna muutnud, vanad harjumused nurka heitnud, maa- ja esivõistluste pidamisele käega heitnud.

ÜENÜ suurest missioonist kõneles kehakasvatuse kongressil mitte keegi muu kui sihtkapitali valitsuse teadusliku sekretäri k. t. E. Idla. Sellest ebakorrektsest väljaastumisest oleme siinkohal juba kirjutanud.

Krooni uuele liikumisele ja sihile pani pähe Spordi Keskliidu viimane esindajatekogu koosolek. See kujunes kindlaks häbiplekiks meie liikumisele. Ka siin kõneldi opositsioonist ja koalitsioonist, noortest ja vanadest. Kuid tegeliku töö asemel tehti lihtsalt janti, kuna koosolekut kuidagi teisiti hinnata ei saa. Algul läks kõik kergelt ja libedalt. Aruanne kinnitati ja eelarve võeti vastu. Kõik oli hea ning mingi uut kava ning sihtjoont ei seatud üles, millega oleks näidatud, et seni oleme vale rada käinud ja nüüdsest peale uut teed peame käima.

Kuid valimistel läks lärm lahti. Siin ei oldud enam isikute vastu, vaid siin lihtsalt taheti end rusikaga maksma panna. Ainult koosoleku juhataja lõi ikkagi viimasel silmapilgul kõhklema ning ei julenud hääletusele panna härra L. Tõnsoni ettepanekuid, mis kooskõlas polnud põhikirjaga, kuid mis ühehäälelise enamusega oleks läbi läinud. Pärast oleks siis küsimused läinud lahendada kohtule, mis teed ka L. Tõnson koosoleku vähemusele soovitas käia. Igal pool taheti näha ainult oma „koalitsiooni" mehi ning armuta hääletati maha eriliitude esimehed ja teised kandidaadid Keskliidu juhatusse. Vaatamata sellele, et see õigus reserveeritud eriliitudele. Samuti nõudis ta, et keskliidu asemikkudekogu valiks esindajad kehakultuuri sihtkapitali valitsusse. Kuigi ta olnud mõlemi asutuse juhiks, unustas ta meelega ega suutnud meelde tuletada, et tähendatud esindajate valimine alati kuulunud keskliidu juhatuse kompetentsi. Kuid õnnetu koosoleku juhataja dr. Kukk, kes mõnelgi eelmisel koosolekul viibinud sarnaselt, et ta kogu koosoleku käiku ei mäleta, kes seekord oli rohkem vaidleja kui juhataja osas, ei söandanud kõiki põhikirjavastaseid ettepanekuid hääletamisele panna vaatamata sellele, et need 13:12 aktsepteeritud oleksid.

Kui lõpuks lärm liigseks muutus, tuli koosolek lõpetada, kuigi juhataja poolt üliinimlikke katseid tehti koosolekut jätkata.

Ei saa märkimata jätta üht kuriosumit. Talvespordiliidu juhatus esitas oma kandidaadi keskliitu. Koosolekust võttis osa ka liidu juhtivamaid tegelasi, kuid kandidaat kukutati läbi sama mehe kaasabil. Siin polnud tegemist enam vastuvõtmatute töökavadega ja tundmatute tegelaste mahahääletamisega. Just vastupidi.

Seni üldiselt heakskiitmist leidnud töö ja selle tegijad heideti teiste tegelastega nurka, kuna kohta pidid saama isikud, kes sõnakuulelikult pidid edaspidi täide viima juhtnööre, mis sihitud üldise liikumise lõhkumisele ja hävitamisele ning asetamisele peaaegu ümmarguse nulliga.

Et võimalikult rahuldada oma erisihte ja laiematele hulkadele vastuvõtmatuid seisukohti, tehti häältevõitmiseks ebaharilikke lubadusi ja oldi nõus lööma tantsu kas või kuradi vanaemaga. Et aga saada oma kätte. Tulgu hiljem kas või uputus.

Sarnane talitamine kasu asemel toob ainult kahju ja selle nõrgestab meie üldist liikumist. Ometi on isikuid, kes seda tõeks pidada ei taha või sellele lihtsalt ülalt alla vaatavad.

Rohelise laua taga.

Spordi keskliidu esindajatekogu luhtunud koosolek.

Pole vist kunagi meie spordiliikumises olnud sarnast maotut koosolekut, nagu seda pidas Eesti spordi keskliidu esindajatekogu 28. aprillil. Selle maotusega saab võrrelda veel ainult 1928 a. Ekraveliidu oma. Ka siis oli päevakorras ÜENÜ, milline muidu üldtunnustatud kultuurühing, kuid kehalise kasvatuse alal veel napi sisuga organisatsioon, taotles mängida üldises liikumises esimest viiulit.

Praeguse koosoleku eel võis märgata ÜENÜ aegsat ettevalmistust „suurataagile" enamusbloki loomisel. Toetudes Pärnu noortegelaste enese järelvedada laskmisele, mõne tenniseliidu esindaja koaleerimisele ja teistele lisakombinatsioonidele õnnestuski ÜENÜ-l keskliidu esindajatekoosolekul napi enamuse 13:12 enesele kiskuda. Selle kunstlikult sünnitatud bloki töö kujunes aga kõigeks muuks, kuid mitte edasiehitavaks.

Koosoleku algus oli siiski rahulik. Juhataja valiti dr. Kukk, ÜENÜ ja protokollijaks A. Poolak, Pärnu. J. Villemsoni sisukas ettekanne keskliidu möödunud tegevusest ja käsilolevatest kavatsustest leidis täit pooldamist ja vigu selles ei oskanud leida ka ÜENÜ-st pärit esindajad. Nagu aruandja toonitas, on üldine majanduslik külg nii keskliidus kui ka eriliitudes tunduvalt paranenud. Ka sportline tegevus on paisunud, milles tähtsalt kaasa aitanud liitude uued põhikirjad. Märkimisväärt on veel aruandest, et keskliit taotleb kaotada senise laialipaisatud sportlaste registreerimise korda, kus üks võis mitme eriliidu kaudu esindada mitmet organisatsiooni, ja asemele võtta lihtsustatud süsteem, kus teatud sportlane kõigis eriliitudes edaspidi esindab ainult ühte organisatsiooni. Laiema tähtsusega on kavatsetav suur spordi propagandanädal, mis leiaks aset olümpiamängude vahepealsetel aastatel iga kahe aasta järele. Nädalal oleksid esitatud kõik meil harrastatavad spordialad, ja pidustused peetakse üle maa. Praegusel momendil võiks see isegi asetada osavõtu Los-Angelesist, kuhu niikuinii kahtlane on meie sportlaste saatmine.

Järvamaa spordinõunik Veem avaldas Järvamaa spordiseltside nimel pahameelt selle üle, et keskliit pole reageerinud kongressil töölisspordiliidu avaldustele, et ainult viimane see õige orgaan on, kes spordi laiematesse hulkadesse viib. Teiseks avaldas soovi, et Järvamaal pandaks seniste juhuslikkudele instruktoritele ja treeneritele kulutatud summade asemele töösse üks alaline instruktor. Kolmandaks leiab halbtuse selles olevat, et ajal, kus igalpool võlaprotsentide alandamine läbi viidud, sportliste ettevõtete, nagu staadioni, võla pealt endiselt 6 protsenti nõutakse. Pahk pöörab tähelepanu üldisele majanduslikule kitsikusele spordiseltsides ja Kink märgib ebamäärast olukorda sportlaste registreerimises ja nende üleminekutes.

Tervitatav oli ka otsus, millega edaspidi kaovad seltside liikmemaksud eriliitudesse ja selle asemel maksavad kõik ühekordset aasta liikmemaksu ainult keskliidule, kusjuures maksu määraks kinnitati: linnaseltsidele 10 krooni ja maaseltsidele 5 krooni. Kõik aruanded ja eelarved kinnitati.

Kui aga peale vaheaega asuti valimiste päevakorrapunktidele, siis alles lõid lainetama telgitagused ja võimuahnitsemised. Sportnõukogu valimine läks veel vaikselt, kuigi ÜENÜ Petseri maakonnale erikandidaati tahtis seada. Sportnõukogu kinnitati alljärgnevalt: J. Martin, Tartumaa, A. Poolak, Pärnumaa, dr. Kolon, Võrumaa, J. Haiko, Saaremaa, F. Tõntso, Läänemaa, H. Veem, Järvamaa, J. Metsatalu, Virumaa ja A. Niinemann, Petserimaa, kuna Valga- ja Viljandimaa nõunikkude määramine usaldati juhatuse hooleks. Juhatuse täiendaval valimistel alustas ataagi A. Poolak, kelle kõne koosnes peamiselt sõnadest „teatud" ja „teatavasti", kusjuures kõne tagant selgesti läbi paistis enese kandidaadi esileupitamine. See nooruslik sõnakõlksatamine leiab jatku ÜENÜ blokilt, kes juba käsipalliliidu uue esindaja valimisel keskliidu juhatusse ei arvesta isikute töö- ja juhtimisvõimetega, vaid oma nooruslikku kandidaati Reinharti püüab läbi suruda. Selle tagamõttega hääletatakse maha ka käsipalliliidu poolt ettepandud kandidaadid E. Klumberg ja J. Luks. Sama tehakse ka talvespordiliidu kandidaadiga, nii et kaks juhatuse kohta vakantseks jäetakse. Väljaspool eriliite valitava juhatusliikme kandidaadeks seatakse senine juhatusliige A. Mändvere ja teiseks A. Lass. Hääletamine annab tulemuse 12:12, millega vastavalt põhikirjale küsimus lahtiseks oleks pidanud jääma. Kuid koosoleku juhataja võimaldab omameeste pealekäimisel uue hääletamise ja siis valitakse A. Lass häältega 13 : 12 juhatusse. Tundes oma peos võimu enamuse näol, asub L. Tõnson veel väljaspool päevakorda seisvale küsimusele: esindajate valimisele sihtkapitalivalitsusse. Kuid esindajatel on juba isu küllastunud peetud vägikaika vedamisest ja peale kahekordset hääletamist lõpetatakse koosolek. — Kahtlemata mõjus valimiste ummikusse minekuks kaasa peale ebamääraselt koostatud põhikirja vastava paragrahvi veel koosoleku juhataja vilumatus sel alal.

Jalgpalliliit hooajaks klaar.

Jalgpalliliidu esindajatekogu erakorraline peakoosolek möödus 2. mail H. Vismani juhtimisel ja V. Loodla protokolleerides täies tööhoos.

Tähtsamateks päevakorra punktideks olid esivõistluste korda puudutava määrustiku vastuvõtmine ja A klassi meeskondade juuremääramine, mis väiksemate parandustega kinnitati. (Lähemalt meie lehes mujal).

Uudsuseks oli kahe ja poolekroonilise maksu määramine rahvusvahelistelt ja liiduklassi meeskondade kohtamistelt Tallinnas. Raha läheb kohtunikkudekogu kolleegiumi kulude katteks.

Koosoleku lõpul informeeris liidu esimees A. Anderkopp juhatuse senist tegevust, mille koosolek heakskiitvalt teatavaks võttis.

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadawal kõikides apteekides ja rohukauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A.-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE tervendab ka Teid!

Laiast maailmast.

„Hirmus juhtumus..."

Seni valitses Londoni National Sporting Clubis kirjutamata seadus, et õhtustele poksivõistlustele pidid kõik härrad ilmuma kas smokingis ehk frakis. Kord oleks praegugi sarnasena püsinud, kui moe reformaatorina tuntud Walesi prints selle juhuslikult rikkunud poleks. Prints oli veidi külmetunud ja vaatamata ihuarsti vastuseismisele ei tahtnud ta loobuda naudingust näha oma lemmikmehi Teddy Baldocki poksimas. Smokingi alla tõmbas ta nüüd golfpulloveri ja kreemika siidsärgi pehme mahakeeratud kraega ja ruttas võistlushalli.

Sarnane riietus meelitas talle aga järgmisel päeval kaela vähemalt kolm tosinat lehereportereid ja meesriietuse moekuningaid, kes vaatamata printsi vasturääkimistele tahtsid näha, et viimane olevat mõelnud oma riietusega üksnes revolutsiooni tõsta meesriietusse „pidulikkudeks õhtuteks." Külmetuse ärahoidmisest polnud juttugi.

Sonja Henie „kaotused".

Kui Sonja Henie hiljuti koos Fritzi Burgeriga Berliinis esines, võidi veenduda, millest oli tingitud Sonja „kaotus" Vivian Hultenile Ameerikas. Nii Ameerikas kui Berliinis polnud see võistlus, vaid rohkem demonstratsioon, samuti polnud mõlemas kohas juryd, vaid ainsaks mõõduandvaks oli publiku poolehoid. Ja publik on juba sarnane, et kui heameelega ta küll ei jälgi maailmakuulsuste edu, ta siiski veel suuremat rõõmu tunneb nende kaotustest.

Sellegagi on seletatav ka Sonja „kaotus" Berliinis. Esimesena esinenud viinlanna Burger esines küll laitmatult ja terve ta ettekanne oli kui muusika, täis sharmi ja ilu. Ta lõikas ka publikult määratu aplausi. Sonja oli siiski tehniliselt üle. Kuid kas oli ta jälle närveerunud vastase suurest edust või väsinud pikast sesoonist, aga ta seekordne esinemine polnud ta tavalisel kõrgusel. Siiski aga küllaldane vastase võitmiseks. Mis oli aga berliinlastest pealtvaatajatega? Nad nähtavasti rõõmustasid, et Sonja nõrgemaks oli läinud ja aplausi oli ja ei olnud ka. Nii „kaotas" jälle Sonja.

Sporditegelased,
kas teil kõigil käib
„E. SPORDILEHT"?

„EESTI SPORDILEHT“ sportlastele lähemale!

Värskeid tuuli lehe toimetamises ja väljaandmises.

Leht 2 korda nädalas ja hind odavamaks.

Meie spordiliikumise häälekandja käib praegu 13. aastakäiku, olles kogu selle aja jooksul ainukeseks sportlikuks ajakirjaks Eestis. On vahepeal katsetatud ka mujalt samaeesmärgilist ajakirja või -lehte välja anda, kuid kõik need, kuigi vast teretulnud katsed olid peatselt peale mõningate numbrite ilmumist surmale pühendatud. Kuid ka „E. Spordileht“ ise on mitu ümberhinnangut oma ilmumise ja toimetamise korras sundinud ette võtma. Ilmudes oma algaastal 1920 ligemale korra nädalas, lähenes aga leht peatselt kuukirjale, ilmudes siis kas korra või kaks kuus. Kuid spordiliikumise pikkade sammudega arenedes seisti 1924 a. tahtmatult uue murdajajärgu ees. Siis olid haripunktil Pariisi olümpiamängud ja kogu rahvas ootas põnevusega selle tulemusi. Ei lepitud üksikute lühitelegrammidega siit-sealt üldise ajakirjanduse veergudelt ja oodati täpsemaid ja detailsemaid sõnumeid. Ja „E. Spordileht“ muutus siis nädalkirjaks, olles seega tunduvalt värskem lugejaskonnale. Nimetatud ja sellele järgnenud aastad olid „E. Spordilehe“ paremad ja tol ajal oleks võidud isegi katsetada seda päevaleheks muuta. See mõte aga suikus unele, kuid nüüd tuleb ta veel akkuutsemalt päevakorrale. Praegu ei suuda me sportlaskond ajal, kus spordisündmused meteoorliku kiirusega üksteise järele vuristuvad, leppida sellega, et ainult korra nädala lõpul ilmuvast „Eesti Spordilehest“ loetleda isegi juba vananenud nädalasündmusi, pealegi kus üldine ajakirjandus endiselt tunduvalt rohkem ruumi spordile pühendanud.

Sellest ummikust pääsemiseks ja sportlaskonnale ja kehalise kasvatusega seotud isikutele lähemale tulemiseks pidi Eesti Spordi Keskliit, kui väljaandja ja „E. Spordilehe“ toimetus tõsiselt kaalumisele võtma ümberhinnanguid lehe väljaandmise ja toimetamise senises korras. Selge on mõte, et „E. Spordileht“ peab palju värskem olema ja kaotama enesest palju senisest kuivast puhtteaduslikust osast. Esimese katsena lehe sagedamaks ilmumiseks on ta käimapanemine vähemalt kaks korda nädalas, et siis uutel kogemustel veidi ringi vaadata ja veel laiaulatuslisemaid katseid ette võtta.

Muidugi on kõik katsed juba algidus surnud, kui ei leidu neile vastuvõtlikku pinda. Selleks aluspinnaks on just eestkätt sportlased ja kõik spordiringkonnad. Neile peab selge olema „Eesti Spordilehe“ ilmumise mõiste. Praegusel momendil ei saa kurta selle üle, et lehte ei loeta. Teda loetakse küll ja küll, kuid selle kõrval on olemas veel teine kaaluv nõue, mille vastu aga võrdlemisi ükskõikseks jäädud. Peab ühtlasi ka tellima ja ostma lehte, sest see annab tugevama aluse lehe korralikuks ilmumiseks ja koos tellijate arvuga saab ka tõsta lehe väärtust ja sisu. Tugevam majanduslik alus võimaldab vägevama korrespondentide võrgu loomise nii kodumaal kui väljamaal, kutsub ligemale tõeliselt häid asjatundjaid lugematuil spordialadel ja kõigil kehakultuuri väljendusvormidel. Ka tehniliselt toob ta palju paremusi lehele, et leht ilustratsioonidelt, päevasündmuste kiirfotodest rikkam oleks jne. Seni on aga juhuseid olnud jälgida huvitavaid momente, kus rida isikuid koondub üksiku numbri lugemisele, mis tellitud teatud asutusele, koolile, klubile ehk ka üksikisikule. Leht loetakse sõna tõsises mõttes ära, temast ei jää lõpuks muud järele kui tolgendavad räbalad. Selle asemele oleks palju otstarbekohasem neile, kes tõesti vajadust tunnevad „E. Spordilehe“ ilmumises, leht ise omale tellida, sest igal juhusel jääb lehe sisu sarnaseks, et ta vääriks kogumist ja köitmist, et siis tagant järele aastakäike sirvides jälle selle värskena ja uudisrikkana eest leida. Muidugi on lehe tellimise parimaks soodustamiseks ta hind ja järgmisest numbrist maksab „E. Spordileht“ ainult 10 senti, kusjuures edaspidine hinna allaviimine jääb olenevaks lugejaskonnast enesest.

Seega oleme „E. Spordilehe“ põhipanevate uuendustena saanud: 1) lehe värskuse ja ajaga koossammumise ta sagedamisel ilmumisel, s. o. kaks korda nädalas, ja 2) kättesaadavam hind s .o. à 10 senti. Need uuendused juba oma ette peaksid põhjustama lehe suurema levinemise rahvasse, pealegi kus momendil seisame uue lahtipuhkenud ja sündmusrikka hooaja ees, kus kaugel pole ka Los-Angelesi olümpiamängud. Los-Angelesi sündmuste parimaks ja värskemaks valgustamiseks on toimetus samme astunud erikorrespondi ja teiste paremuste soetamise näol.

Lõpeks on ka laiendatud „E. Spordilehe“ toimetus ja kirjasaatjate võrk, et mitmekülgsemalt ja sisukamalt toimetada lehte ajal, kus ta ilmumine sagedasem. Praegune toimetus koosneb: pea- ja vastutav toimetaja: **A. Mändvere**; tegev toimetaja: A. Adorf; toimkond: H. Visman, J. Villemson, K. Pahk, R. Saulman, A. Luht, dr. Römmer, j. t.

Pierre de Coubertin

70 aastane.

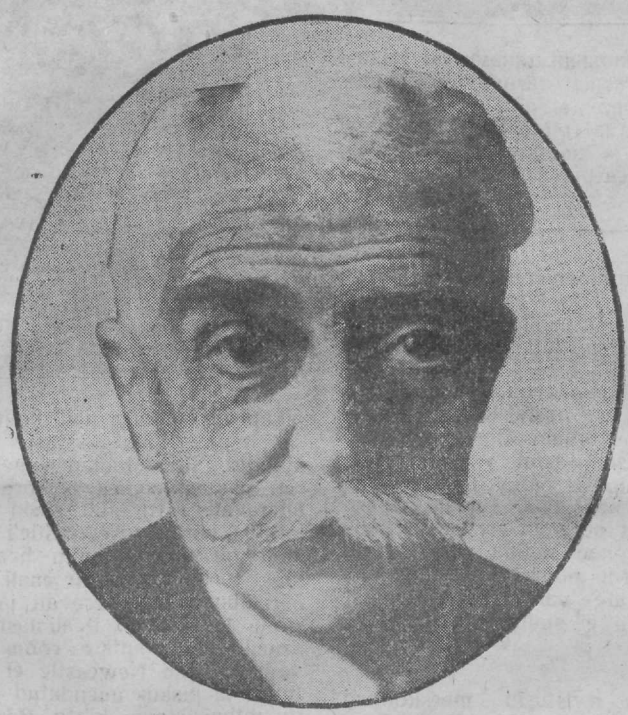

Hiljuti täitus 70 aastat modernaja olümpiamängude looja parun Pierre de Coubertini elust. Mees, kes neljakümne aasta eest antiiksete Kreeka mängude eeskujul uue aluse pani spordiliikumisele, pettus aga hiljem sellest suunast, millele arenes ülemaailmline kehakultuuri liikumine. Paljudele on vast praegugi meeles de Coubertini manifest tervele maailmale, milles ta esile tõi kõik need pahed spordis, mis tekkinud peamiselt selles, et liikumine oma õigelt roobastelt kõrvale läinud. Kuigi manifest täit õigust ja tõelikkust ilmutas, ei ole siiski suudetud liikumist ta esialgsele rajale tagasi tuua. Ainult viimasel ajal näib uus liikumine tekkivat sihiga suurteks ümberhindamisteks. Kas aga veel suudetakse praegust suure hooga mühisevat vägevat voogu õigesse sängi juhtida, seda näitab tulevik. Kindlamana näib see, et senine liikumine läheb oma rada, ja selle kõrval tekib siis teine de Coubertini ideedel püsiv paralleelne liikumine.

Parun de Coubertin, kes sünnilt prantslane, on omale teiseks kodumaaks valinud Schweitsi. Kõrge sünnipäeva puhul külastas teda Bernis saatkond Kreekast, kes de Coubertinile üle andis austuskingituse Kreeka olümpiakomiteelt. Saatkond leidis de Coubertini, vaatamata ta seitsmekümnele eluaastale, täis nooruslikku kehalist ja vaimlist värskust, nagu ilmutaks surematu prantslane enese isikuga kõigile ilmekalt neid hüvesid, mida inimesele pakub õige kehakultuur.

TALLINN, Pikk t. 47
Tel. 444-22.

Miniatüürne sport-piljard

on meeldivamaks ja kombinatsioonirikkamaks ajaviiteks igas organisatsioonis ja kodus.

SPORT-PILJARD omab soliidse välimuse ja on üles seatav igale lauale.

Peale selle ladus kõiksugu spordi abinõud.

Järgmisest numbrist „Eesti Spordileht“ ilmub igal esmaspäeval ja neljapäeval, tulles müügile Tallinnas hiljemalt sama päeva pealelõunal kell 4 ja väljaspool Tallinna järgmise päeva varahommikul.

Kõik, kes tellivad lehe **1. maist** aasta lõpuni s. o. 8 kuuks, maksavad selle eest kohe makstes **viis krooni** ehk järelmaksuga Kr. 5.25 (Kr. 3.— kohe ja Kr. 2.25 1. juuliks). — Ühtlasi saavad need tellijad **maksuta** kaasandena **„Kehakultuuri aastaraamatu“ nr. 6.**

Tellimishinnad:	6 kuud	Kr. 4.—
	3 „	Kr. 2.—
(tellimisi vahendavad kõik postiasutused)	1 kuu	Kr. 0.70

Üksiknumber 10 senti.

Inglise karika finaal:

Newcastle Utd. — Arsenal 2:1

Ääremärkusi ja mängukäik.

English Cup väärib täiel määral nimetust: maailma karikas. Inglastel on karikafinaal suurimaid elamusi ja selle pidamise päev tõeliseks rahvapühaks tervele saarerahvale. Isegi meile, eestlasteni on tunginud alati suur lohmakas vaimustust tolle inglise pallirahva püha puhul. Kuigi objektiivselt vaadates näiteks maavõistlus Eesti-Läti meile suurema tähtsusega on, siiski ei saa alahinnata English Cupi finali juba tema vana traditsiooni pärast. Inglased on väga konservatiivsed ka spordis ja sellepärast oleks karikafinaali äravõtmisega nagu tükk inglase elust risutud ja kaudselt seda meiltgi.

Sel aastal võis karikavõistluste puhul koguni haruldast juubelit pidada. Just viiekümne aasta eest peeti esimene karikafinaal Bolton Wanderersi ja Royal Engeneersi vahel, mis andis eelmisele tookord võidu 1:0. Ainult ilmasõjaajal tekkis 1916—18. aast. väike vahe, et siis hiljem karikavõistluste puhul järjest suurenevat huvi näha. Ühtlasi kasvas pealtvaatajatehulk ja saavutas mõne aasta eest oma haripunkti 200.000 hinge näol. Seekord juhtus aga tribüünidel katastroof ja sest saadik on pealtvaatajate hulk piiratud, nii et järgmistel ja sel aastal ainult 93.000 pääsetähte välja anti .

Seekordsest kahest finalistist oli Newcastle United kuulsama minevikuga: kuus korda oli ta juba finaali kaasa teinud ja neist kahel korral õnn naeratanud väärtuslikku trofeed koju viia. Need korrad olid: 1910. aastal peale teistkordset mängu Barnley üle 2:0 ja 1924. aastal sama tagajärjega Aston Villa üle. Praegustel liigavõistlustel on aga Newcastle tabeli keskpaigas. Arsenali kuulsus on palju noorem. Hoolsast managerist Chapmanist juhituna tuli ta siiski aastal 1930 võiduga Hudersfield Towni üle 2:0 karikavõitjaks, olles lisaks veel eelmisel aastal liigameister ja nüüd ainult Evertonist tagasi surutuna veidi kaugemal sellest aust. Igal juhul on aga Arsenal momendil Inglise parimaid meesk., sest rühkida karikafinaali ja samal ajal tähtis positsioon teise kohaga liigavõistlustel omada, on saavutus, mis ta kodumaal nii igapäine ei ole. Sellepärast au ka karikakaotajale!

Arsenali meeskonna põhipanev sisu lasub neljale Inglismaal üldtuntud mängijale Alec James, Aussen Bastin, Hulme ja Roberts. Kuid peale nende tuusade on ka ülejäänud mängijad läbilõikes enese ette heast klassist. Newcastle on aga hiilgavatest nimedest vaesem ja viimasel ajal käis ta käsi ka õige halvasti, kus kaotus kaotusele järgnes. Kuid rea kaotuste tagatipuna oli aru saadav, et meeskond korraks kogu oma jõu pidi kontsentreerima selleks, et karika võitmisega mustad kaotusepäevad pesta.

Piltidel: moment tänavusest finaalist, kus Arsenali väravavaht sekundid enne lõppvilet pidi püüdma raskelt seeditava madallöögi väravasoppi (ülal) ja kuningas tervitab võidukat Newcastle United meeskonda (all).

Lisaks kõigele ergutas meeskonda veel see, et sel aastal kuningas isiklikult jälle võitjaid õnnitlema tuli, kuna eelmisel aastal Walesi prints kuninga haiguse puhul teda asetas.

Arsenal, kes enne finaali vigastustest kaks paremat forwardit kaotas, pidi kohad täitma reservidega, mis omakorda põhjustas, et londonlased võitjate vastu oma tavalist head mängu ei suutnud näidata.

* * *

Finaaliks rivistusid meeskonnad järgmiselt: Arsenal — Moss; Parker (kapt.), Hapgood; Jones, Roberts, Hubne; Beasley, Jack, Lambert, Bastin ja John, ja Newcastle United — McInroy; Neson (kapt.), Fairhutt; McKensie, Davidson, Waever; Bayd, Richardson, Allen, McMenemey ja James.

Peale õnnelikku poole valikut asus Newcastle kohe Arsenali suruma, mis lõi londonlased närveerima ja ainult pikapeale suutsid nad koduneda, et siis tagasi lüüa vastaste tormikad ataagid. Situatsioonid vaheldusid kiirelt ja tempo kruvis kõrgele. Kuid üllatavalt ruttu tuli siiski 13. min. juhtiv värav. Newcastle'i väravavaht oli vaevalt mitu head pealelööki tõrjunud, kui Arsenali John uue ääreläbimurdega teravalt ja platseeritult 1:0 lõikas. Pealinlaste ja Arsenali poolehoidjate rõõm oli ülevoolav. Kuid Newcastle ei langenud tujust ja kiskus uuendatud jõul mängujuhtimise oma kätte. Peale vaheldduvaid pealetunge sai Newcastle'i pä. Boyd palli, tormas tiival otsejoones vastase poolele, keeras siis elegantse kurvega värava alla ja saatis täiel jooksul palli väravasse viigiks 1:1. See lisas ainult tuld mängule ja mõlemad pingutasid viimse jõuga. Newcastle suutis aga paremini mängu taktikat ja süsteemi alal hoida ja läks peale vaheaega kergele ülekaalule, saavutades ka rohkem väravashanse. Kuigi ka Arsenalil väravavõimalusi tekkis, lonkas ta pealetung reservidest sisetormajatest, kes parajaid momente ei suutnud kasutada. Peale Newcastle'i tormitsevaid pealetunge langes 72. min. ka otsustav värav. Arsenali kpk. Roberts oli teinud valelöögi oma väravale, mis nii tugev oli, et väravavaht ta suure vaevaga suutis tõrjuda. Pall langes vastase kt. Allenile, kes ka takistamatult palli tühja väravasse saatis seisuks 2:1.

Peale seda oli Newcastle'i võit kindel. Kuigi Arsenal kogu mänguriisiko ühele kaartile seadis tasuvärava saavutamiseks, tõmbus võitja meeskond rohkem kaitsesse ja suutis võidu lõpuni hoida.

Kui kuningas lõpuks võitjale karika üle andis ja kuninganna medalid jagas, kõlased võitjatele vägevad ovatsioonid, milles kitsid polnud ka Arsenali poolehoidjad.

Poks — parim sport?

Ta on seda küll, kui aga inimlikes piirides püsida.

(Algus eelmises numbris.)

Poks on kinnastatud kätega vehklemise sport, mida inglased nii kõrgele asetavad. Ja ei tuleks häbeneda neile õigust anda, sest rusikavõitlus on sügavalt juurdunud pärandus, millele juures kahelda ei saa.

Et ka mõjuvates rootsi poksisingkondades sel arusaamisel kaitsjaid on, seda näeme sellest, kus rootsi poksiliidu silmapaistev kuju ja mitmeaastane sekretär kirjutab:

„Knockout on täiesti ühendamata amatöörpoksi mõistega. Rahvusvahelistes amatöörpoksi juhtivates ringkondades on isegi teravalt olnud kõne all küsimus, et tuua sisse tingimus, millega knockouti puhul löök ei loe, vaid punkt arvestatakse matši eelmises osas tehtud töö eest ja poksija, kellel oli kõrgem punktide arv loetakse võitjaks knockoutile vaatamata.

Sarnase määruse läbiviimine on aga praktiliselt võimatu.

Sellele vaatamata peaks aga olema selge, et knockout amatöörpoksis on kurjast — — — — — — — — — — — Amatöörpoks on võitlus kahe ühesuguse vastase vahel. On üks poksijatest löödud groggy, siis on aeg matši katkestada. Parem kakskümmend matši varakult katkestada, kui üht liig hilja.

Selles seisabki see suur vahe amatöör- ja professionaalpoksi vahel, millest viimane eestkätt peab arvestama rahva sooviga: mida verisem — seda parem.

— — — — — — — —

Sellega ühenduses tuletan meele matši Kurt Anderssoni ja inglase Huxhami vahel läinud jaanuaris. Inglane lõi Kurt'i maha. Kotkaspoksija kogus end mõne sekundi järele ja tõusis peapööritusega. Inglise leitnant andis oma vastasele veel mõned sekundid aega enese kogumiseks ja ei alustanud pealetungi Kurti vastu enne, kui viimane oli täiesti vormis. Sellest saadi meil siin kodus aru, kui ebatäpsusest, kuna inglane sellevastu oleks kallaletungi mitte täiesti võitlusvõimelisele vastasele lugenud ebasportlikuks.

Inglase arusaamine oli täiesti loomulik amatöör vaatepunktist vaadatuna. Kuid kuidas oleks reageerinud sellele publik sel juhul, kui osad oleks olnud ümber vahetatud.

Ja kahekordselt kahetsetav oli rootslaste vahekohtunikkude otsus välismaalase üle sel õhtul. See oli igatahes täiesti kuulmatu ja arusaamatu otsus inglise madrustele, kes tõesti oleksid kinkinud oma sportliku au, et aidata oma lugupeetud ja võidu ärateeninud juhti ning leitnanti".

See on siis inglise amatöörpoks, millest tabelis jutt. Tema kujust ja vaimust annab eelpool toodud lõige inglise sõjaväelise poksija käitumisega hea ettekujutuse.

Tuleme nüüd aga professionaalpoksile ja meil avaneb uus väljavaade, nähes raskeid õnnetustennustavaid pilvi silmapiirile kogunemas. Professionaalpoksi aluseks on muidugi sport, mis aga oma piiridest väljunud ja saanud puhtal kujul äriks. See asjaolu aga ei takista, et rahvas täpselt sama rõõmuga pühendub temale, kui igale teisele spordile ja nagu kõigile muule ärile. Ja meie viletsas maailmas ei tarvitse sugugi olla suur variser, et õigustada inimesi teenima raha seal, kus avaneb võimalus, s. o. kui kaasinimesed on nõus maksma raha selle eest, mis neile pakutakse.

Kuid! Lubage tulla ketseri enesetunnistusega. Ka kui see just mitte inglise kindralstaabi uurimusega ühenduses ei ole.

Kas ei ole professionalpoks puhtal kujul prostitutsion! Vaadake seda vana vrakki, mis kiigub professionalpoksi tormilisel merel. On see meeltülendav nähe? Kas võib olla vastutav selle eest, nähes neid minema põrgu kõige karmemas mängus ainult selleks, et meie mõnusalt toolil istudes võiksime omale lubada seda kvantumi sensatsiooni, mida meie usume enesele tarvisminevat tsivilisatsioni vürtsi näol? Kuid professionalpoks, ehk klopitud nägude järgi nimetatud „lillekapsatööstus", ei oleks ülitsivilisatsioni saadus ja tuleks seega nimetada tsiviliseeritud ühiskonnale mittevääriliseks.

Kuid, arvate teie, poksijad on ju vabatahtlikud. Ja muidugi, kuid n. n. vabast tahtest tehakse nii mõndagi, kui teisiti võimalik ei ole. Kas sel juhul ei ole vabatahe küllaltki petlik ja

TJK karikavõistluste avamäng.

Sport — Kalev 3:1.

Võitja oli tugevasti parem.

„Mai ist gekommen", ja jalgpallihooaeg alustatud Sport-Kalevi kohtamisega TJK karikavõistluste tsüklis. Päevastest rongikäikudest tülpinuna, kogus Kadrioru mereranda poolteisttuhandeline vaatajaskond, et leida 1. mai pidupäevale sisuka lõpu jalgpallivõistluse naudingust.

Üldiselt tundus matsh siiski veidi lodevana, eriti teise poolaja algpoolel, kuid süvenedes mängu paremate faaside jälgimisele ja võttes siia juure paras portsjon väravaid, võis mänguga, kui hooaja esimesega, rahule jääda.

Meeskondadest oli Sport peajagu parem, ja mitte tahtes matshi ametlikku tagajärge ignoreerida, võib siiski väita, et Sport mängis vastasega vabalt ja suurema pingutuseta. Parimaks meheks meeskonnas ja ka üle välja oli vh. Idlane, kuigi tal pidada ei olnud nimekaid mehi. Edasi torkasid paremateena silma edurivist Karm-Laasner, jättes varju paljurääkitud Kassi. Viimane ei võtnud kuigi head vedu, kuid talle anti ka vähe tööd. Siiski oli Kass parem ülejäänud forwarditest Ader-Siimenson (Seegner). Poolkaitseks oleks Silberg parem võinud olla, praegu jäi ta kaitseliinide nõrgemaks. Kaitsel ja Tipreril polnud palju tööd ja seega võimalusi eriliseks hiilgamiseks. — Läbilõikes näib Sport püsivat eelmise aasta tasemel ja annab vast sellelgi hooajal lõviosa rahvusmängijaist.

Kalev polnud mänguga kuigi kodus. Kõik liinid jäid Spordi vastavaist maha. Erandi võis teha ainult v. v. Noonyle, kes küll mitte Tipneri suuteline, kuid Kalevi parim mees ja garanteeritud rahvusmeeskonna varupuurivaht. Kaitsepaar Maiste-Saar esimese paremusel siiski krobeline ja kumbki ei küüni üksikult Altosaari. Poolkaitse oli logisev: Haanberg nõrgeim, Piperal kinnine ja Koort vormi tõusmata. Edurivi seitse (koos reservidega) vähe ütlev. Üldiselt baseerub Kalev reale meestele, kelle arenemisele varajane punkt seatud ja tuleviku lootusteks nõrk. Sellest on ka arusaadav, et Kalev Spordi „raffineeritud" meeskonnale kuigi ohtlik polnud, võimaldades viimasele mängulõpul iseli ilumängu visata.

O. Silberi vilel tegi kikk-off matshile ja hooajale Kalev. Sport pani aga enese kohe maksma ja lühikese ajaga oli võimalik jälgida Laasneri paari pealelööki. Enne kümmet minutit langes Karmi jalast karistuslöögist toimetatuna hooaja sissejuhatav värav. Löök oli tehtud karistusruumi piirilt ja kerkis Noonyle püüdmatult alati alla: 1:0. Spordi kaitse arusaamatuse veal õnnestus aga Koovitil järgmisel minutil viik jalule seada. Spordi surumine aga jätkus ja paiguti soravatel kombinatsioonidel püsis mäng Kalevi poolel, kus kaitse pooltosina nurgalöökidega pareeris. Pealelöökidest oli sisukam Karmi madallöök, mille Noony vaevu suutis väravanurka libisemisest korneri juhtida. Kalev vastas sellele Kallo lajatuse Tipneri posti, kuid paremalgi õnnel oleks pall hästiviskunud Tipneri saak olnud. Veidi enne poolaja lõppu läks Sport Karmi ristettepanekust ja Siimensoni laitmatust löögist uuesti juhtima 2:1. Lisaks sooritas veel Kass tubli tsenterduse, mille Noony edurivi peade kohalt ära näppas.

Teisel poolajal tahtis Kalev oma vormiga veidi parem olla, kuid Sport jäi peremeheks. Rea Lasner-Karmi löökidega oli Noonyl küllaldaselt „tööd ja leiba". Poolaja keskel viis Kass palli nõksuga Haanbergist mööda ja lähedasel otsesöödul väravale tungis Karm jaole 3:1 tsuskamiseks. Lõpuks Sport enam ei pingutanud, veeretas niisamuti palli järeljooksvate kalevlaste ees, olles siiski varmas Kalevi värava all pealelöökide varitsemiseks.

Seega pistis Sport tsükli esimese võidu 3:1 tasku. Nurgalöögid 9:0.

Evald Tipner - forwardite lõks.

Jalgpalli hooaeg on alganud ja ikka sagedamaks muutuvad juhused näha meie praegusaja ja ka kõigi aegade suurimat puurivahti Evald Tipneri püüdmas forwardite saatanlikult „kihvtiseid" pealelööke. Tipner ei ole suur ainult selle sõna kasvulises mõttes, vaid suur sportlasena oma lemmikalal — jalgpallis. Viimane aeg spordiliikumises ei poolda küll üksikuid „tähti", vaid tahab näha, et terve rahvas, kogu mass ühtlaselt kõrges kehalises kontitsioonis püsiks, kuid mõeldes praegusel juhusel Tipnerile peab vastukaaluks seadma küsimuse: kas leiab n. n. uus põhimõte arenemisest soovitud sihis, kui eestkätt puuduvad eeskujud ehk teises mõistes sihid, kuhu püüda. Peale ideeliste sihtide vajab ju inimkond ka käega katsutavaid füüsilisi eeskujusid, kes annaksid inspiratsioone, vaimustust rühiks paremale tervisele, paremale inimesele. Nii palju on praegu noori, kes ideaali näevad kas või Tipneris, et saada tema kõrgusele ja anduvad selle saavutamiseks suurema õhinaga kehalisele kasvatusele.

Sain meie kahekümnekuuekordse internatsionaali-väravavahi kätte teda esindavas seltsis V. S. Spordis, et uue hooaja puhul veidi juttu puhkuda jalgpallist. Olgu Tipneri vooruseks, et tema oma avaldusis veidi tagasihoidlik ja sõnakehv on ja enesest palju rääkida ei taha. Pikapeale sattusime siiski õigesse vakku ja Evald pajatas ka veidi enesest.

See oli kümmekond või rohkem aastaid tagasi, kui alles Julla (H. Paali vend) Spordi väravas mängis ja Evald ainult unistada võis korra ka kuski õiges meeskonnas suururusena kaasa mängida. Ta tagus siis Falkpargi aias teiste poistega kõrvitsataolist muna ja kujutas ühes sõpradega „Falkpargi futimeeskonda". Oma kohtamised teiste selletaoliste meeskondadega ei tohtinud muidugi puududa ja kui korra kuski Lillekülas nende meeskond ägedat matshi pidas, sattus peale Paal ja tõi terve nende meeskonna Sporti kolmandaks üle. Siin sai siis õigemat jalgpalli tunda. Evald sirgus ja kui siis Spordil vahepeal terav väravavahtide kriis valitses, paigutati tol ajal veel väiksekasvuline Tipner kohe Spordi A meeskonda. Siit algas õige areng. 1924 a. kuulus Tipner juba Pariisi mängudele sõitva rahvusmeeskonna hulka, kuid Lass oli siis veel suurem „shishka" ja Tipner pidi leppima reservi kohaga. Siiski sai temast samal reisil internatsionaal liri vastu. Kuid ka Lassi täht oli veel liig hele. Alles 1926 a. pääsis Tipner järjekindlalt rahvusmeeskonda ja püsinud seal praeguse ajani,

kui välja jätta üksikud juhused ja ühe hooaja, kus raskest jalavigastusest invaliidi pidi mängima.

Praegu on Tipner üldtunnustatud puurivaht ja kõigi forwardite tõeliseks lõksuks. Muidugi tuleb ka temal nii mõnegi värav oma kontosse võtta, kuid kui väravaid poleks, siis kaoks ju pealtvaatajatel isu mängu jälgimiseks! Ja seda lõbu neilt ei tohi riisuda. Siiski laseb Tipner läbi ainult forwardite surmkindlad väravad, sest ka viimased tahavad elada ja kuulsust maitsta.

Suurimaks elamuseks jalgpallis ja oma elu meeldivamaks matshiks peab Tipner Eesti-Rootsi kohtamist 1926 aastal Nõrköpingis. Ja tõesti: see oli Tipneri üks paljudest hiilgepartiidest ja siin leidis ta üldtunnustuse kõigilt Rootsi lehtedelt. Nagu Rootsile ikka, nii kaotasid ka tol korral eestlased, kuid tänu Tipnerile ei rebenenud väravate vahe üle 1:3. Praegusel momendil on Tipner Baltimaade parim väravavaht, kelle taolisi mehi pole ka Soomel ega vast ka Skandinaavias. Kaugemalt puuduvad võrdlused.

Kõige kõrval on veel huvitav, et väravapüüdmise kõrval armastab ta ka väravalöömist harrastada. Kui isamaa ja selts teda väravasse ei aseta, siis mängib ta meelsamini väljas. Ja Tipneril on haruldaselt jõuline löök.

Peale jalgpalli harrastab Tipner ka jääpalli ja siin on ta tegevuseks juba väravatelöömine forwardite liinis. Jääpallis on ta viiekordne internatsionaal ja veelkordsem väravakütt. Peale selle on Tipner veel harrastanud kergejõustikku. Kõrguses on küüninud pealt 1,70 ja teisiti ei saagi olla, kui jälgida Tipneri võimsaid hüppeid jalgpalliväravas kõrgetele pallidele vastu hüppamisel.

Tipner on praegu 26-aastane ja... poissmees.

---

kas meie ei võiks öelda ühes Strindbergiga: „On kahju inimestest", et nemad on sunnitud kasutama selliseid võimalusi. Leidub siiski inimesi, kes on valmis alati müüma oma hinge hõbepenni eest ja ühes sellega ka oma keha. Ainuke, mis võib teha, Pontus Vikneriga konstateerida: „Prostitutsioon on kultuuri ohvrianne", (= võetakse vastu tsivisatsiooni hüved, siis saadakse ühtlasi ka tema pahed).

Kui astun kellegi varvastele, palun vabandust. Kuid mina hoiatan teid. Vaadake Harry Perssoni pilti, kus ta on sõlminud lepingu Hjalle Palmkvistiga, et startida „uhkel karjääril". Ja vaadake siis, kuidas ta välja näeb pärast oma viimast matshi. Kas need muudatused on väärt raha?

Professionalpoks on mõru ja karm mäng.

Ma saan aru ausast võistlusest, avalikust löömingust isegi pussiga ja tapmisest äritatud meeleolus ja vihas, kuid surmata ennast ehk teist raha pärast ehk kahtlase kuulsuse pärast,

* * *

Kui tarvis on, peame sõdima, ehkki meie seda ei poolda. Meie saame aru armukadedusdraamast, kuid mõistame kohut mõrtsuka üle. Saksa üliõpilaste mõõgaduellid on meil vastikud ja me oleme rahuldatud, et duellidest on üle mindud vehklemisele.

Kui poksil on väärtust, siis on see kui vehklemine. Meie teeme hästi, kui ohjeldame metslooma eneses, ja meie kaasinimesed võidavad selle läbi. Ja me anname õiguse inglastele, et nende arusaamine poksist on see ainuke õige. Ainult sel kombel harrastatuna on temal väärtust. Tema on kindlasti üks mehisematest sportidest. sellest ma ei saa aru.

Surmale pühendatud klubi pääs viimasel hetkel.

Tallinna Jalgpalli Klubi uuel hooaja lävel.

(Intervjuu TJK-i abiesimehe A. A. HAHN'iga.)

Tallinna Jalgpalli Klubi on üle 10. aasta juhtivamaid organisatsioone meie jalgpalliliikumises. Kui J. Ellip, J. Reinans, Silberid ja A. Hahn klubi 1921 a. asutasid, oli ta järele tõeline tarvidus, et meie jalgpalliliikumise edustamine ainuüksi Kalev-Sporti õlgadel ei lasuks. Ja klubi areneski nendele vääriliseks kaasasammujaks ja püsis stabiilselt kolme esimese hulgas ,mõned korrad kuguni meistriks tulles. Ettevõtlikkudest tegelastest juhituna suutis ta nägusa jalgpalliväljagi Kadrioru randa ehitada, mis kuni staadioni valmimiseni parimaks Eestis oli. Kuid viimased aastad on klubile palju raskusi toonud. Kõige pealt n. ö. „röövis" talt möödunud hooaja eel vastasutatud palliklubi Estoonia meeskonna, kuid kõigile kiuste suutis TJK noortest omale uue moodustada ja vast veel paremagi, nii et ta esivõistlustel oma positsiooni ei kaotanud. Kuid praeguse hooaja eel kordus eelmise aasta lõök ja jälle oli TJK meeskonnata. Samal ajal tabas TJK veel raskem lõök, kus Diskonto-panga krahhiga koos ka TJK-i ähvardas viimaseaja elule nii tuttavaks saanud oksjonihaamer. Kuid kindlale surmale määratud klubi suutis siiski viimasel hetkel pääseda. Kuidas kõik sündis, sellest uudishimust aetuna intervjueeris „E. Spordileht" TJK-i praegust abiesimeest A. A. Hahni, kes ka lahkeid seletusi andis.

Ühel ilusal päeval ajalehte sirvides sattunud A. Hahn sõnumele, et klubi ähvardavat möödapääsematu hukkumine. Kohe esimehele A. Mänd'ile kõlistades selgus tõsiasi. Klubile oli tulnud harilik notari teade, et ku 2000 krooni tähtajaks ei tasuta, siis... noh seda formaliteeti tunneb igaüks. Kelle poolt sarnane nõudmine võis tulla, see selgus ka kohe ja ühtlasi selgus kogu selle veksli seljatagant mustemaid lugusid, kui kukunagi varem spordiringkondades olnud.

Nimelt olevat omal ajal vennad Osher ja Abraham Steinid klubi staadioni ehitamisel laenanud 2000 krooni ,millele ka vastav veksel vastu anti. Hiljem aga ühel peakoosolekul deklareerisid vennad suuremeelselt, et nad selle summa klubile kinkinud ja tasumist enam ei oota. Teadaanne kviteeriti muidugi suurima tänuga ja Steinid olid päevakangelasteks. Millegi pärast aga ei soovinud vennad esialgu kohe veksleid tagasi anda ja hiljem hakkasid kõiksugu valedega sellest põiklema.

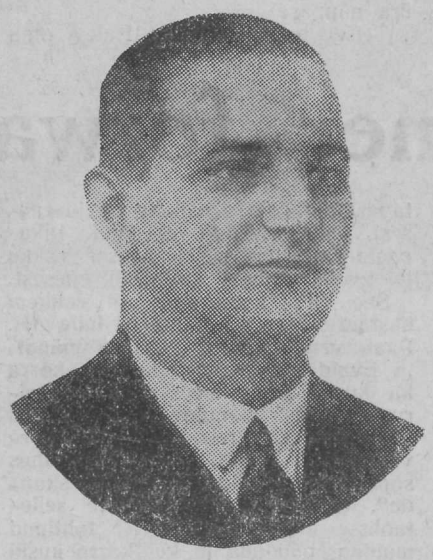

Alphons A. Hahn,
tähtsamaid tegelasi TJK-i „uuestsünnil".

Kui nüüd Diskonto-panga krahh ja ühtlasi ka vendade afäär esile ujus, kerkis ka kingitud summa suuruses veksel Scheeli panga nõudel TJK-i postkasti notari teatena. See oli TJK-le rabavaks üllatuseks ja juhatus tundis klubi pääsmatut vajumist Steinide sünnitatud mülkasse.

Kuid A. A. Hahn, kes küll vahepeal sobimatusest vendade Steinidega klubi juhatusest lahkunud oli, ei kaotanud lootust ja koos A. Männaga hakkasid nad samme astuma kuristiku veerelt pääsmiseks. Kutsuti kohe peakoosolek kokku ja nagu A. Hahn oma sõnadega ütles, ta otse pressis enese uuesti juhatusse, et siis koos armastatud klubi kasuks töötada. Esimeseks suuremaks sammuks oli jutuajamine Scheeli panga direktor Meeritsaga kellele ka kohe selgus, et TJK oli ainult vendade Steinide ohvriks langenud. Dir. Meerits tegi kõik võimaliku ja tagajärjeks oli see, et Claus Scheel ühel ilusal päeval „kingitud" vekslid isiklikult A. Hahnile üle andis, kuid seekord kui tõeliselt kingitud. TJK võis kergendatult hingata ja praegugi hoiab ta kurikuulsaid veksleid arkiivis kavatsusega neid klaasraami taha panna mälestuseks järgnevatele põlvedele. — Nende suurte teenete eest, mis üles näidati klubi päästmiseks, valiti TJK-i peakoosolekul auliikmeteks hrad C. Scheel, A. Meerits, van Jung, A. Mänd ja muidugi ka A. Hahn. Väga hinnatavad teened klubi uuesti ülesehitamisel on veel Sindi tekstiilvabrikute volinikul Leopold Schultzil.

Ühtlasi jatkati klubi edasiehitavat tööd, ja suudeti sama läbi viia, nagu see Euroopas mitmes kohas klubidega sünnib. Ka meil leidus magnaate, kes puht spordiideeliselt klubi oma hooldamisele võtsid ja ei keeldunud teda suuremate summadega avitamast. Silmapaistvamaks oli sellejuures Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse direktor M. van Jung, kes isiklikult klubile suurema summa annetas. Moodustati TJK-i aupresiidium, kuhu valiti rida suurtööstureid ja äriilma juhtivtegelasi, nagu hrad M. van Jung, L. Schultz, Kamesaska, Essen, J. Citroen, B. Sabsay, S. Heller ja A. E. Jürgens.

Klubi võis rahulikult töösse asuda, eestkätt jalgpalliväljal suuri parandusi ette võttes, siis uue meeskonna moodustamisele asuda jne. Ühtlasi roogiti klubi nimekirjast välja rida spordiideele ebakõlbulikeks muutunud isikuid. Praegu seisab klubi paremal järjel, kui vast ükski teine suurselts ja kuigi veel raskusi ees seisab, on kindlad lootused ka nende ületamiseks.

Klubi uue meeskonna materjaliks on praegu Trei, Rüütel, Rein, Kong, Valdov, Tshutshelov, Uuetoa, Jürgens, Jürgenson, Lübeck, Reintamm ja Narvast Kastanje ja Volkov. B. Rein loodab meestest jälle endisevõimelise meeskonna arendada ja kuigi vast see hooaeg veel kuigi roosilisena ei näi, siis lepitakse, et klubil on noored jõud, kes innuga töötavad. Klubi oma poolt teeb kõik meeskonna heakäekäiguks.

A. Männa üldtunnustatud energilisel juhtimisel koosneb klubi juhatus praegu järgmistest: esimene abi A. Hahn, teine Kadarpik, laekur E. Bern, sekr. P. Moll, varahoidja Bern jun. ja J. Vares, B. Rein ja A. Rüütel. Usaldusarstiks dr. Jürmann.

Nii oli siis lugu ühe klubi surmaga ja ülestõusmisega ja tõsist austust peab avaldama kõigile neile isikutele, kes oma käe külge pannud ehitavaks tööks.

Esivõistluste reorganisatsioon.

Tegelikult valitses tarvidus praegu väljatöötatud korrale juba aastaid tagasi ja vastavad kavad olid mitmel juba varuks mõtteis. Kuid tol ajal oleks kontrast siis valitsenud korrast uuele minna liig terav olnud ja sellepärast lepiti pikaldasemaks üleminekuks. Ja möödunud hooaeg tõi lõpuks selle tarbe enesest teravalt päevakorda, seda peamiselt A klassi esivõistluste arvel. Sellel klassil on määratu tähtsus, sest ta kujutab teatud mõttes hüppelauda vast alganud klassist meie kõrgemasse ,s. o. liiduklassi. Ja A klass oli sisult kõige äbarikum ja temasse kuuluvad meeskonnad lasusid kui needuse all.

Kõigest sellest oli ka loomulik, et jalgpalliliikumise juhtivtegelased mitte ainult seltsi poliitiliselt seisukohalt vaid üldse liikumise arenemise huvides olid sunnitud korra plaanitsetud mõtted välja kraapima, et nende najal sobivam esivõistluste kord koostada. Ühtlasi reorganiseeriti peale A klassi, ka teiste klasside esivõistluste kord, milleks lisamotiivideks kujunesid nii üksiku organisatsiooni kui ka liidu majanduslikud kaalutlused, et väiksemal raha kulul saavutada paremad edenemistingimused.

Kui vaadelda uut määrustikku, siis torkab esmajoones silma, et nüüdsest peale on terve Eesti territoorium jagatud nelja alaringkonda. Esimesse ringkonda kuuluvad Harju- ja Lääne maakonnad ja Hiiu saar; teise — Viru maakond tervikult ja osa Järvamaast Tapa linnaga; kolmandasse — Tartu, Valga, Võru ja Petseri maakonnad ja neljandasse — Pärnu, Viljandi maakonnad tervikult, Järvamaa (Tapapoolse osata) ja Saaremaa (Hiiu saareta). Igas ringkonnas on 1. ja 2. klass. 2. klassis on meeskondade arv piiramatu. Nende esivõistlused algavad juuni esimesel pühapäeval ja peetakse ühe miinuse süsteemis. Võitja omandab vastava ringkonna oma klassi mestrinime ja pääseb automaatselt sama ringkonna 1. klassi esivõistlustele.

Iga ringkonna 1. klassis on kaks stabiilset meeskonda, kelleks praegusel hooajal: esimeses ringkonnas — Estoonia ja Kalevipoeg, teises — Narva Astra ja K. L. Tapa Malevkonna Sportklubi, kolmandas — Tartu JK ja Võru Ilmarine ja neljandas — Tärnu Tervis ja PJK. Nendele lisanduvad vastava ringkonna 2. klassi meistrid, kes samal hooajal võtavad osa oma ringkonna 1. klassi esivõistlustest. Seega stardib iga ringkonna 1. kl. kolm meeskonda, kes mängivad läbi punkt-süsteemis ja võitjaks tuleb suurema punktide arvu omandanud meeskond (võit 2 ja viik 1 punkt). Võrdsetel punktide arvul otsustab paremuse väravate suhe, kui see otsust ei anna, siis lisamäng. Võitja omandab vastava ringkonna 1. kl. meistritiitli, kuna viimasele kohale jäänud meeskond langeb automaatselt 2. klassi.

Kuna kõik senised võistlused peetakse seltside ettevõttel ja kulul, kohtavad ringkondade 1. kl. meistrid juba liidu kulul. Neli ringkonna meistrit läheb kokku jällegi punktsüsteemis ja ringkondade meister pääseb automaatselt liiduklassi ja omandab seal stardi õiguse järgmisest hooajast alates.

Kõrgem esivõistluste klass on liiduklass, kus alaliselt kuus meeskonda, mille juures kõige vähematki enam mõõduandev pole meeskonna kuuluvus ringkondade järele. Praegu kuuluvad liiduklassi: Sport, Kalev, TJK, Puhkekodu, Narva Võitleja ja NTHK. Liiduklassis peetakse esivõistlusi ka punktisüsteemis, kuid ühtlasi on meeskondadel läbi teha kaks vooru: kevadine (algab mais) ja sügisene (septembris). Võitjaks tuleb kahe vooru kohta suurima punktide arvu omandanud meeskond. Võitja omandab Eesti jalgpalli meistri nimetuse ehk piltlikult: „kõigi kaalude meister.". Liiduklassis viimaseks jäänud meeskond langeb automaatselt 1. kl. ja just sinna ringkonda, kuhu ta territoriaalse asendiga kuulub. — Vahepeal on veel mõningaid lisakombinatsioone, kui mõnes ringkonnas 1. klassi meeskondade arv üle kolme tõuseb (liiduklassi tagasilangemistest) ehk alla seda langeb (meeskonna liiduklassi pääsedes), kuid selle reguleerimiseks on eriparagrahvid ette nähtud.

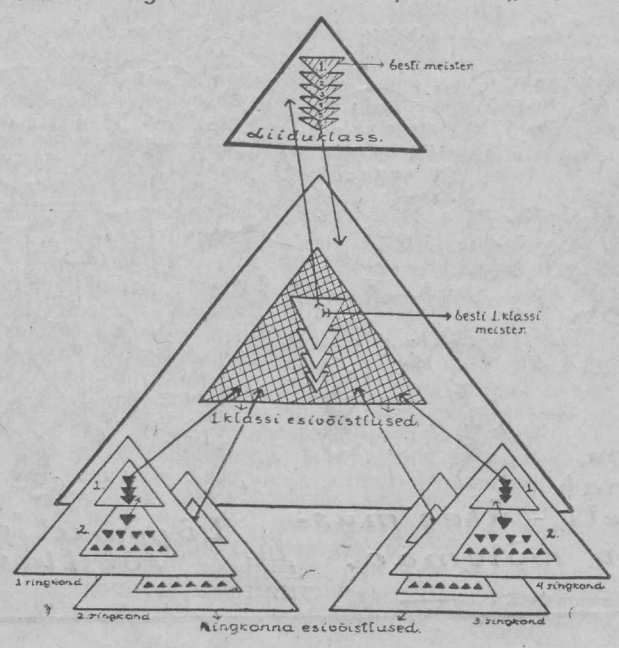

Milliseid lõplikke paremusi siis pakub uus kord?

Peale varem loetletu on suurimaks plussiks see, et jalgpalliliikumisele on antud plaanikindlam sisu. Kui enne edasirühk seisis ainult üleminekus ringkonnaklassist A klassi ja viimasest liiduklassi, siis on nüüd liikumine mitmekesistatud. Peale edasirühi punktide arvu suurenemise on tekkinud paralleelne automaatselt tagasilangemine, nii et iga ringkonna 2. klassist kaugemale ulatunud meeskond peab kõik võimed kaalule panema, mitte ainult edasijõudmiseks, vaid ka oma positsiooni säilitamiseks. Ühtlasi kaob uue moodusega võimalus kunstlikult üle öö uusi seltse luua prätensiooniga 1. ehk liiduklassis figureerida. See annab liikumisele stabiilsema ilme ja kindlustab juhtivatele seltsidele, et nende tänane meeskond homme kuhugi uute seltsi „auranud" pole.

2. klassile, kust tugevamad ringkonna 1. klassi kooritud, pakub uus kord võrdvõimelist võistlust, millega kahtlemata suureneb esivõistlusteks startivate arv (viimaste ülesandmiste järele esivõistlusteks ongi juba märgata seda) ja tekib juure uusi seltse. — 1. klassist kaob senine „needus" ja nüüd on igal seltsil vähemalt kaks mängu kindlustatud ja meistriks tulekul veel kolm. Ühtlasi on saavutatud kindel filter liiduklassi pääsmiseks, sest otsustavaks pole üks juhuslik võit, vaid tervelt viis mängu.

(Segamist vana korraga ärahoidmiseks, on käesolevas kirjelduses uute määrustiku kohte tarvitatud 1. ja 2. klass pro A ja B, nagu tegelikult määruses seisab.)

Eesti esivõistlused võimlemises.

Osavõtjad ja kohtunikud võimlemise esivõistlustelt.

Võimlemise õpetajate seltsi poolt 1. mail korraldatud eesti võimlemise esivõistlused kujunesid osavõtjate ja pealtvaatajate arvult kui ka võistlustasemelt veidi kehvadeks.

Osavõtjaid A ja B kl. kokku oli ainult 10, neist Tall. Kalevist 6 ja Tartu Kalevist ja Tallinna NMKÜ-st kumbastki 2. Puudusid täielikult naisvõimlejad, keda mõni aasta tagasi oli veel kaunis kogukas arv.

Tasemelt ei pakkunud võistlused ka suuremat. Tundus iseäranis Tallinna võistlejail „kooli" puudus. Võistlusharjutused olid valitud liig rasked ja sellepärast puudus ka üksikute elementide vahel side. Nähtavasti harjutab enamik neist ainult sellel abinõul, milline temale kõige rohkem meeldib ja paneb rõhku ainult uute elementide äraõppimisele, kuid üleminekud loetakse olevat kõrvalise tähtsusega. Enne võistlusi nädalat paar ehk veel vähem potserdatakse harjutus kuidagi kokku, püüdes sisse võtta võimalikult rasked elemendid. Kuidas ta välja tuleb võistlustel — see pole tema asi. Seega on seletatavad sagedased ebaõnnestused kui ka harjutuse katkestamised.

Nõrgemateks aladeks olid vabaharjutus ja hüpped. Mõni võistleja ei olnud nähtavasti hüppeid pikki üle hobuse üldse harjutanud. Kangil ja roobaspuul olid harjutused tasemelt ja täitmiselt paremad, kuid tarvitab liig palju vahepealseid ülemineku teks, milline rikkus suuresti muljet. Paljud püüdsid hoogu asendada jõuga ja muutsid hooharjutused jõuharjutusteks.

Konkurentsi puudusel tuli ülekaalukalt ja teenitult võitjaks Rechtlich (Tall. Kal.). Teisele kohale — üllatuslikult Mikkur (Tall. Kal.), kuna Laas (Tartu Kal.). Nõrga ripeldamise aja ja ebaõnnestunud hüppe tõttu põiki üle hobuse pidi leppima 3 kohaga, olles veel enne viimast ala, ripeldamist, 2 punkti Mikkurist ees. Meeleldi oleks näinud võistlejate seas — dr. Hirve, Haavakivit Tippot ja Topmani.

B kl. tuli võitjaks Stuppel.

Otse häbistav oli, et Ekraveliidu Võimlemise osakond pole seni veel suutnud välja töötada võistluse määrusi ja kooli harjutusi esivõistlusteks ning võistlused peeti ainult harjutustes vaba valiku järele.

Viimasel minutil.

Pärnu Tervis Riias.

Tänavuseks rahvusvaheliste suhete alustajaks jalgpallis oli Pärnu Tervis, kes 30. apr. ja 1. mail Unioni kutsel Riias viibis.

Tervis kaotas küll mõlemad matshid, kuid napp kaotus RFK-le 1:3 on siiski hinnatav. Union võitis 2:1.

Kaitseliidu raskejõustiku meistrid.

30. apr. ja 1. mail Valgas peetud üleriiklikkudel esivõistlustel maadluses ja tõstmises tulid meistriteks:

Maadluses algajaile (kärbeskaalust raskeni): Kassmann, Herman, Jussi, Pihlakas, Lepp, Kruusement ja Grünler. Kõik peale Lipu, Valga, Harju malevast.

Edasijõudnuile: Fuks, Urm, Toots, Laan (kõik Tartust), Kullisaar, Harju ja Litsak, Tartumaa. Üllatuseks oli Põntsoni seljakaotus Urmile.

Tõstmises algajaile: Tars, Valga; Auksmann, Tallinn; Tomp, Valga; Riksa, Harju ja Linnas, Järvamaa.

Edasijõudnuile: Kask, Pärnu; Müürk, Valga; Kukk, Tartu; Mäll, Tallinn ja Orav, Järva.

Malevate järjestus: 1. Tartu 104 punkti. 2. Harju 89 p. 3. Järva 76 p. 4. Valga 72 p. jne.

Põhjala-Kohila Püsivus 4:3.

1. mail mängisid Kohilas sõprusvõistluses Põhjala ja kohalik Püsivus, mis andis eelmisele võidu 4:3 (0:2).

Belgia-Prantsuse 5:2.

1. mai oli prantslastele mustaks päevaks, kus nad Brüsselis paraja kaotuse 5:2 pidid vastu võtma. Vaatajaid 40.000.

Teadaanne.

1. Eesti spordiselts Kalevi nimel liidus registreeritud sportlane Max Oley esitas juhatusele Eesti-Läti raskejõustiku maavõistlustel Eesti meeskonna esindaja ja kohtuniku hr. N. Frey peale kaebuse, süüdistades hr. N. Frey'd ebasportlikus esinemises maavõistlusel Riias. Asjaosaliste ja teiste kohtunikkude seletustest, samuti Läti raskejõustiku liidu esimehe ülekuulamisest selgus, et M. Oley kaebtus on põhjendamatu ja süüdistused alusetud ning karistas Max Oley'i võistluskõlbmatuks tunnustamisega kuni liidu esindajatekogu koosolekuni.

2. Liidu poksimäärus § 4 näeb ette, et võistluste korraldamisel võistlejatele osavõtt on lubatud ainult selles kehakaalus, milleks teda ametlik kaalumine õigustab.

Tallinna Poksiklubi, korraldades 19.—20. märtsil k. a. võistlusi, ei pidanud ülalnimetatud määrusest kinni. Liidu juhatus karistas Tallinna Poksiklubi määruste § 4 rikkumise eest noomitusega, avaldamisega „E. Spordilehes".

Ühtlasi juhib liidu juhatus seltside tähelepanu ülalnimetatud määruse täitmisele, sest eriti viimasel ajal on poksialal rasked vigastused ja surmajuhtumised ette tulnud ja seepärast on vajalik nende ärahoidmiseks igasugused abinõud tarvitusele võtta. Ekraveliit.

JALGPALLI VAHEKOHTUNIK.

2.

B. MÄNGUABINÕUD.

1. Värav.

Väravad peavad moodustuma: kahest püstpostist väravajoonel, ühekaugusel nurga lipuvarrastest 7,32 mtr. vahega ja põikpuust 2,44 m. kõrgusel maapinnast.

Väravapostide maksimaalne laius (jämedus) ja põikpuu maksimaalne sügavus (jämedus) ei tohi üle 12,5 cm. olla.

Väravapostid ja põikpuu peavad olema neljanurgelised.

Väravavõrgud on väga soovitavad.

Küsimused ja vastused:

18. Kus seisab värav?

Värav seisab väravajoonel ühekaugusel nurgatipust.

19. Kas värava laiusse: 7,32 mtr., an kaasa arvatud ka väravapostide laius?

Ei. Värava laius on 7,32 mtr. s. t. mõlema posti vahe.

20. Millist värvi peavad olema väravapostid?

Soovitav valget värvi, võib ka mõnda teist heledat värvi olla.

21. Mis on soovitavad seada väravate taha?

Võrgud, kas nöörist ehk traadist. Võrgud peavad olema hästi kinnitatud postide ja maa külge, et pall alt läbi ei läheks.

22. Kuidas peaks olema väravatagune ruum?

Ruum värava taga peaks olema piiratud nööridega, et pealtvaatajad ei segaks väravavahti.

23. Kas võivad ümmargused väravapostid olla?

Mingi tingimusel. Väravapostid peavad olema neljanurgelised, laius ja jämedus mitte üle 12,5. sentimeetri.

2. Lipud.

Igasse nurka paigutatakse vähemalt 1,50 mtr. kõrguse vardaga lipud.

Mänguvälja keskjoone otstesse üks meeter väljaspool mänguvälja paigutatakse samuti lipud.

Küsimused ja vastused.

24. Mitu lippu peab olema mänguväljal?

4 nurga- ja 2 keskjoone lippu.

25. Kui kõrged peavad lipuvardad olema?

Maapinnast arvates mitte alla 1,50 mtr.

26. Kas on lubatavad teravaotsalised lipuvardad?

Ei. See on ohtlik mängijaile.

27. Kas võib lipu kohalt ära võtta, kui see nurgalöögi sooritamist segab?

Ei või.

3. Pall.

Palli ümbermõõt peab olema: mitte vähem kui 67,5 sm. ja mitte rohkem kui 70 sm. Palli väliskate peab olema nahast ja palli juures ei tohi tarvitada mingisugust materjali, mis mängijatele ohtlik võiks olla.

Küsimused ja vastused.

28. Kui raske võib pall olla?

Palli kaal on 370—425 grammi vahel.

29. Millest koosneb pall?

Nahast ja sisekummist.

30. Kas võib pallisuu traadiga kinni tõmmata?

Ei.

31. Kuhu peavad õmbluspaela otsad pallis mahutatud olema?

Naha alla.

32. Kas võivad otsad ripneda?

Ei.

C. MÄNGIJAD.

1. Mängijate arv.

Mängust võtavad osa kummalgi poolel üksteistkümmend mängijat. Mäng ei saa aset leida, kui vähemalt üheski meeskonnas alla 7 ehk üle 11 mängija on.

Küsimused ja vastused.

33. Mitu mängijat kõige rohkem võib puududa ühes meeskonnas?

Neli.

34. Kui ühel meeskonnal on vähem mängijaid, kas vastane pool peab ka siis mängijate arvu vähendama?

Vastane pole kohustatud oma mängijate arvu vähendama, vaid võib mängida terves koosseisus.

35. Kas võivad puudunud mängijad juba alganud mängu tulla?

Ja võivad tulla, kas või mängu lõpul.

36. Mida peab tegema hiljem mängu tulnud mängija?

Peab teatama vahekohtunikule mängu tulekust enne mängu astumist.

37. Kas võib vahekohtuniku poolt väljaheidetud mängija asemele uus mängija mängu tulla?

Ei või mingi tingimusel. Väljaheitmise otsus on maksev mängu lõpuni ja on lõpulik.

38. Mis teeb vahekohtunik, kui ühe meeskonna mängijate arv on kahanenud alla 7 mängija?

Lõpetab mängu, sest alla 7 mängijaga määrus ei luba võistlust pidada.

2. Mängijate asendus.

Iga mängija peab mängu alustamisel seisma oma mängupoolel.

Küsimused ja vastused.

39. Kas peab meeskonna asenduses olema täpne kord?

See ei ole nõuetav, kuid siiski kõik mängijad peavad olema mängu alustamisel oma väljapoolel.

40. Kas võib väravavaht 5,5 meetrit väravast eemal seista, s. t. väljaspool väravaruumi?

Seda ei või vahekohtunik temale keelata.

41. Kas on lubatud, et kaitsjad poolkaitsjatega ja poolkaitsjad ajajatega kohti vahetavad?

See on täiesti määrustekohane, sest määrus ei tee vahet kaitsjate, poolkaitsjate ja ajajate vahel, ainult väravavaht on erandiks.

42. Kus peab iga mängija mängu alul seisma?

Ilmtingimata oma mängupoolel keskjoone taga.

43. Kas võivad mitte mängu alustava meeskonna mängijad omal mänguvälja poolel alglöögiks määratud ringis seista?

Ei või. Nemad peavad seisma väljaspool nende mänguväljal olevat poolringi.

44. Millal võib mängija üle keskjoone astuda?

Kui alglöök on tehtud.

Nr. 15 XIII aastakäik. **EESTI SPORDILEHT** Teisipäeval, 3. mail 1932 a.

Ka provintsis jalgpall lahti.

Tapal algasid karikavõistlused.

Tänavune jalgpalli hooaeg avati 1. mail s. a. traditsioonilise K. L. Sportklubi — I SR. Rügemendi matshiga, mis aga esmakordselt läks Tapa meister-kolmikvõistluse tsüklis.

Avamäng iseenesest kujunes veidi kahvatuks, mis tingitud vähesest treeningust. Mäng läks K. L. Sportklubi ilmsel ülekaalul algusest lõpuni, kusjuures kindlaid šansse liig palju käperdati. Hooaja avavärava löömise au kuulus klubi ps. Brigole, millele järgnes kpk. Kullilt vv. veast 2:0 klubi heaks. Kena kombiin Plutus — kl. Mikkin, ning viimase löök 3:0. Siis põrutavad Kull ja Mikkin penaltyd sülle ja üle. Poolaeg 3:0.

Teisel poolajal tõuseb skoor juba 4:0-le millele aga Rügement päikese ja õnne soodustusel auväravaga 4:1 vastab. Ülejäänud aeg on sõelumine rüg. trahvikastis, ning mäng lõpebki 4:1 (3:0), kindlustades Sportklubile 2 punkti turniiril. Välja parim oli Sp. kl. kaitsekolmik, kuna edurivi koostöö nõrkuse all kannatas. Rügemendil samuti tublid tagaliinid, ainult nõrga vv-ga.

Mängu juhtis eeskujulikult H. Reitsak (SK.).

Tapa lemmikspordiala avamist oli jälgima tulnud kogukas hulk rahvast.

Verda Stelo — Rakvere Kalev 5:3 (2:0).

Rakvere suvi hooaeg algas võimsa akordiga pühapäeval 1. mail. Nimetatud päeval peeti maha esimene jalgpalli võistlus Rakvere „Kalev" ja Tapa „Verda Stelo" vahel. Tänavune debüüt lõppes aga rakverelasile kurvalt: verda-stelolaste viiele suutsid nad ainult 3 korda publiku rõkkama panna. Mäng iseenesest kaunis huvilage; täis oute ja otstarbetut triblamist. Seda just eriti „Kalevi" poolt, kuna „Verda Stelo" edurivi paremat kokkumängu näitas. Kaitsed mõlemil head, kuna väravavahid nagu ühest suust kukkunud palli käest lahti laskmisega publiku sooja poolehoiu teenisid.

Väli oli veidi pehme.

Meeskonnajooks Tartu tänavail.

Võitjad Kalev ja V. Pulk.

1. mail korraldas „Kalev" Tartus traditsioonilise läbilinna meeskonnajooksu. Jooksumaa pikkus umbes 2,6 klm.; algas ja lõppes spordiväljal. Jooksust osa võtma ilmunud — 5 meeskonda à 5 meest: „Kalevi", ratsarügemendi, 2-se üksiku jalaväe pataljoni, Kuperjanovi üksiku jalaväe pataljoni ja 4. suurt. grupi omad. Ehkki Tartus nime järele tosina ümber sporti harrastavaid ühinguid, on suutlik meeskondi välja panna ainult „Kalev".

Täpselt kell 12 algas jooks. — Võitjaks oodati suurtükiväelast Koidut ,kes kaks viimast aastat võitnud — individuaalselt. Esimesena aga jõuab tagasi spordiplatsile kalevlane Vilmar Pulk, ajaga 8:17,2, temast umbes 15 meetrit järel murdmaameister Valdner; kolmandana lõpetab Malleus, olles 5 meetrit Valdnerist järel. Neljandana ilmub „tundmatu suurus" — ratsaväelane Rõõm; viies on jalaväelane Poap, kuues — partisan Liivak. Eelmiste aastate selle jooksu võitja kurttumm Anon tuleb alles seitsmendana lõppu, kuna Koidu jääb — üheteistkümnendaks. Koidul olla teel äpardus olnud, king tulnud jalast ära.

Meeskondadest võitis „Kalev" ülekaalukalt 22 punktiga — (1. Pulk, 2. Valdner, 3. Malleus, 7. Ahon, 9. Ahven). 2. 4. suurtükiväegrupi meeskond — 65. 3. 2-se üksiku jalgväepataljoni — 74, 4. Kuperjanovi üksiku jalaväe pataljoni — 78, 5. Ratsagügemendi — 85 punkti.

Suur propaganda teatejooks läbi Viljandi.

Läinud nädala lõpp kujunes Viljandi spordielus õige elavaks, peeti kaitseväe, koolide murdmaajookse ja 1. mail suur propagandajooks läbi Viljandi südalinna tänavate. 28. apr. startis 85 meest garnisoni murdmaavõistlusel suusahüppemäe jalal lossimägedes. Jooksi ringi kilomeetri kaugusel asuva Männimäe ja suunduti otse südalinna Sakala pataljoni aeda. Konkurenstirikka jooksu võitis ülekaalukalt tuntud jooksu ja suusamees 5 grupist — kapral Kruusman — 15 min. 17 sek. 2. noor Jürgens Sakala pat. 3. noor Puis 5. grupist. Esimestele anti garnisoni spordikomisjoni poolt väärtuslikud auhinnad .Esimesed 15 jooksid aja alla 16 min.

Linna Ühisgümn. poiste murdmaajooksu esivõistlustel tuli kindlaks võitjaks kooli mitmekordne murdmaameister A. Rebane ,kelle aeg 2,5 km. juures oli 9.30 min. 2. B. Vile 10.09 min. 3. Kurvits.

Suurem sündmus oli 1. mail Noorseppade Spordiklubi poolt korraldatud suur propaganda teatejooks läbi Viljandi südalinna tänavate. Startis Maagümn. spordivälja juures viis 10-mehelest meeskonda, neist 4 kaitseväest ja 1 NS. Spordiklubist. Jooks õnnestus suurepäraselt ja andis suurvõidu NS. Spordiklubile, kelle meeskond võitis 150 mtr. edumaaga, näidates aega 7 .min. (Klubi msk. koosnes 3 maak. jooksumeistrist, kuna teised olid Viljandi parimad spordipoisid: Västrik, L. Taar, Mager, H. Taar, Erg, Busch, Asav, J. Kõpman, E. Etern, Saarik. 2) Sakala jalaväe pat. 2 msk. 3) 5. str. grupi 2. meesk. 4) Sakala pat. 1. msk. 5) Vgr. 1. msk.

Jalgpallurite hooaeg algab suurte ümberpaigutustega. Kl. jalgpalliklubist jäävad kõrvale mõned vanemad, kuna klubiga ühines poiste meistermeeskond „Edu". Sama lugu on „Tulevikus". Üldiselt ollakse igati vormis ja on loota üht edukamat hooaega Viljandile.

Murdmaa Rakveres

1. mail jooksid Rakveres noored ja vanad, esimestel maapikkus ligi 3 klm., teistel 5 klm. Alustasid nooremad, kellest esimesena finiši läbistas H. Tamman — 10 min.; 2. Leemets — 10.04.9; 3. Pihlak — 10.08.3. Jooksjaid kokku 11, katkestas 1.

A klassi 45-est võistlejast lõpetab esimesena hea aja ja kena spurdiga Treimann — 16.26 min.; 2. H. Lille — 16.45,2 min.; 3. A. Suuban — 16.54.4 min. Möödunud aasta murdmaavõitja Jürlau tagajärg 17.16,8 min. märkis alles neljandat kohta.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19. Tel. 430-19

Soovitab omavalmistatud

spordi- javõimlemisabinõusid.

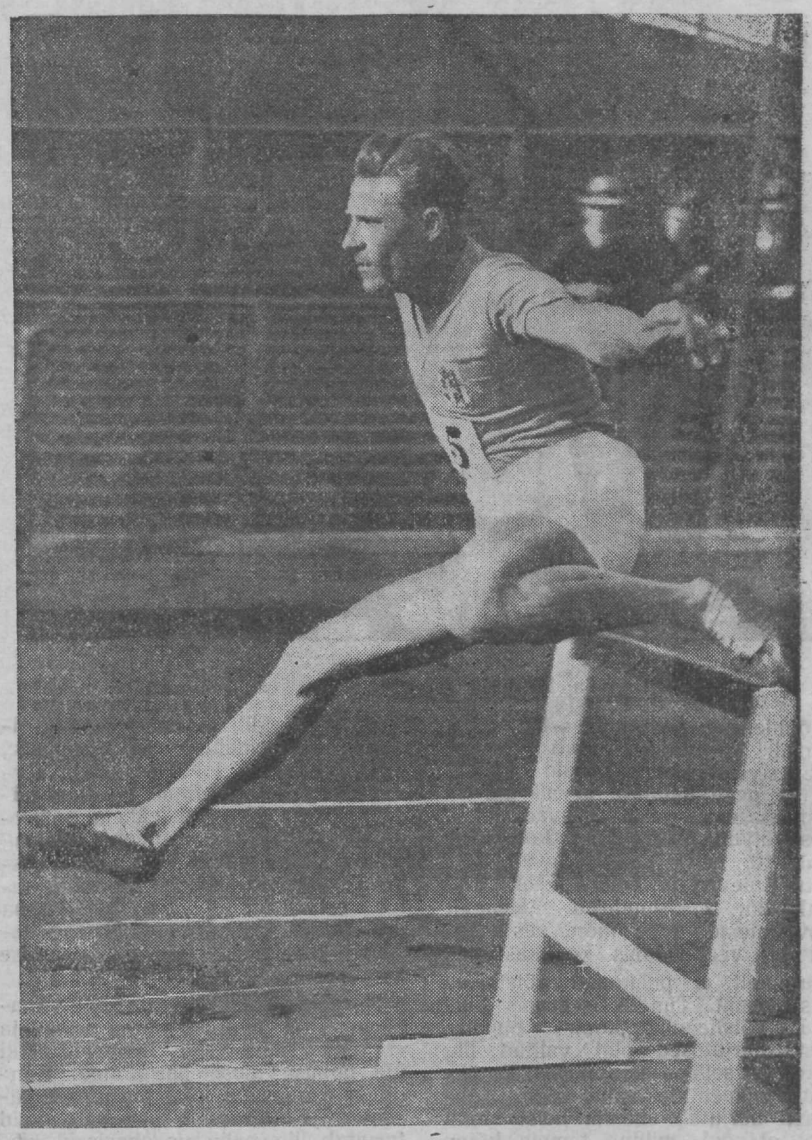

Facelli, Itaalia — Euroopa parimaid tõkkejooksjaid 400 meetril.

Facelli — Euroopa parim tõketel.

Hiljuti Itaalias peetud võistlustel kattis Facelli 400 mtr. tõkkeid 55,8. Kuigi see aeg enesest hiilgavaid pole, on Facelli praegu parimaid Euroopa tõkkejooksjaid 400 meetril, kuna ta varematel võistlustel tunduvalt paremaid aegu näitanud.

Samadel võistlustel üllatas noor Nello Bartolini, kes jooksis 3000 mtr. uue Itaalia rekordi 9:23,4, mis vastuvõetavaid aegu. 1500 mtr. kattis ta 3:59,4. — Turba tegi 400 mtr. 50,0 ja Maffei kaugust 7.10,

Välismaa jalgpalli.

Shoti karika võitis teistkordse finaali järele Glasgowis Rangers tagajärjega 3:0 (1:0) Kilmanrocki ees. Pealtvaatajaid 110.000.

Maavõistlused lõppesid Ungari-Türgi 4:1 (2:0) ja Hispaania-Jugoslaavia 2:1 (2:1).

Ameerika hiilgesaavutusi.

Ameerikast tulevad teated kergejõustiklaste suurvormist on katkematud. Nii teatavad viimased sõnumed järgmisi saavutusi: teivas Pool 4,19, Wykoff 100 mtr. 10,6, uus täht Kiesel 220 yardi 21,1, Barber kaugust 7.50, Bausch kümnevõistlus 8022.4 punkti, Ben Eastman 880 yarti 1:51,3! (maailmarekord).

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT"

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. 446-00

SOOVITAB SPORDIABINÕUSID KÕIGIL ALADEL.

Parimad Inglis tennisreketid

A/S. „UNION" jalanõude osakond.

Hinnad väljaspool võistlust.

NÕUDKE HINNAKIRJU.

Ka Ventzke on heas vormis ja ameeriklased seavad 1500 mtr. paremusjärjekorra maailmas säärasena: 1. Ladoumeque, Prantsuse. 2. Ventzke, U.S.A. 3. Purje, Soome. 4. Thomas, Inglise. 5. Larva, Soome. Kuna aga Ladoumeque diskvalifitseeritud, tähendab see järjestus Ventzke võidulootust olümpiamängudel.

Ka kuulitõukaja Sexton on heas vormis ja järjekindlalt 16 mtr. piiri rikkunud.

Algajate poksimeistrid.

Kohilas korraldatud algajate esivõistlustel poksis tulid kohtadele:

Kärbeskaal: 1. Linask, Järvakandi. 2. Hallik, Nõmme Kalju.

Kukkkaal: 1. Stepanov, TPK. 2. Muldo, sama.

Sulgkaal: 1. Hansen, Järvakandi. 2. Maripuu, TPK. 3. Reino, Nõmme Kalju.

Kergekaal: 1. Fiskar, Saku. 2. Põldberg, Nõmme Kalju.

Keskkaal: 1. Veidenbaum, Tallinna Kalev. 2. Vunder, Hageri. 3. Turtselav, Nõmme Kalju.

Seltside vahel jagunesid punktid: Järvakandi 6—8, TPK — 7, Nõmme Kalju — 6 jne.

Ei või kunagi teada?

Kena lookene juhtus Budapestis peale üht maavõistlust, mida erapooletuna juhtis Taani ennesõjaaegseid kuulsamaid mängijaid Sophus Hansen. Matshi lõppedes kadus ta kui tina tuhka jalgpalliväljalt ja kerkis silmapiirile alles tund hiljem, ilmudes hotelli, kuhu vaheajal olid kogunenud kõik mängijad ja nendega koos ka osa pealtvaatajaid.

Kui talt küsiti kuhu ta niikauaks võis kaduda, et juba tema pärast rahutust tunti, seletas ta rahulikult naeratades:

„Kui mul kunagi Praagas või Budapestis mõni võistlus juhtida, ruttan ma kohe peale selle lõppu lähemasse telegraafipunkti ,et oma rahutule ja murelikule abikaasale saata paar rahustavat sõna: olen elus!"

Vastutav toimetaja: **A. Mändvere.**
Väljaandja: **Eesti Spordi Keskliit.**
„LÕTRÜKK", Tallinn S. Karja 8.